

31.5.2017

Esivalmistelun loppuraportti Tiivistetty versio

Työryhmä 1: Yhteiset palvelut

1. Työryhmien kokoontuminen, huomioita työryhmien työskentelystä ja toimeksiannoista

- Työryhmä 1: 12 kertaa ajalla 9.11.2016 - 8.6.2017
- Tietohallinto- ja ICT-alatyöryhmä: 5 kertaa ajalla 1.12.2016 - 7.6.2017
- Henkilöstöasiain alatyöryhmä 8 kertaa ajalla 9.12.2016 - 5.6.2017
- Arkisto- ja asianhallintaryhmä: 3 kertaa ajalla 13.12.2016 - 30.3.2017
- Tukipalveluiden yhtiöittämistä selvittävä ryhmä 3 kertaa ajalla 6.2.- 6.4.2017
- Hallinnon asiantuntijaryhmä: 2 kertaa ajalla 10.4. - 31.5.2017
- Talouden asiantuntijaryhmä: 4 kertaa ajalla 10.4. - 31.5.2017

Talouden asiantuntijaryhmä

Talouden asiantuntijaryhmä teki kokouksissaan TR1:lle/valmisteluryhmälle seuraavia esityksiä:

- Talouden simulointi tehdään Kainuun sotien SAP BI –järjestelmään.
- Operatiivisella tasolla työtä tehdään sotien taloushallinnossa, jolla on myös operatiivisen etenemisen vetovastuu.
- Talouden asiantuntijaryhmä jatkaa toimintaansa myös väliaikaishallinnon aikana ja koordinoi ja ohjaa uuden perustettavan maakunnan taloushallinnon tehtävien valmistelua ja toteuttamista.
- Asiantuntijaryhmä esitti, että sotien tietojärjestelmiin perustetaan uusi yritys nimellä ”Kainuun maakunta”, jolle Kainuun liitto hakee y-tunnuksen heti kun mahdollista.
- Väliaikaishallinnon valmisteluja varten käynnistettäisiin taloushallinnon asiantuntijan rekrytointi mahdollisimman pian, koska tehtäväkenttä on laaja.

Maakuntaviraston tilaratkaisu:

Ohjausryhmän toimeksiannon mukaisesti, työryhmä 1 on jatkanut selvityksiä Kalliokatu 4 - kiinteistön soveltumisesta maakuntavirasto-käyttöön. Työryhmä 1 on tutustunut kohteeseen pe 19.5. Tilaratkaisun suunnittelutyö jatkuu työryhmä 1:n toimesta.

2. Esitykset jatkovalmisteluksi ja toimenpiteiksi väliaikaishallintovaiheelle

Työryhmä 1:n valmisteluvastuulla on ollut seuraavat tehtävät:

- Kartoittaa yhteisten tukipalveluiden resurssit

LOPPURAPORTTI

31.5.2017

- Selvittää tukipalveluiden tuottamiseen liittyvät mahdollisuudet huomioiden nykyinen yhteistoiminta Kainuun kuntien kanssa sekä perustettavat valtakunnalliset palvelukeskukset
- Kartoittaa kiinteistöt perustettavaan maakuntaan siirtyvien organisaatioiden osalta

Toimeksiannosta kiinteistöihin liittyvät asiat sekä tukipalveluiden resurssikartoitukseen liittyvät tehtävät ovat valmistuneet.

Sen sijaan tukipalveluiden tuottamisen osalta on tässä vaiheessa vielä haastavaa tehdä konkreettisia esityksiä. Tähän asiaan vaikuttavat mm.:

- Kainuun kuntien tukipalveluselvitys (loppuraportti 31.5.2017 mennessä)
- Valinnanvapauden piirissä olevan maakunnan sote-yhtiön sidosyksikköasema
- Kainuun ATPU-palveluiden toteuttaminen
- Kajaanin kaupungin selvitys Mamsellin, tilapalvelujen ja Vimpelinlaakson kehittämisliikelaitoksen mahdollisesta yhdistämisestä (loppuraportti 27.6.2017)

Ratkaisut väliaikaishallinnon organisoitumisesta ja tukipalveluiden suuntaviivoista, mm. mahdolliset yhtiöittämiset, tulisi kuitenkin tehdä mahdollisimman pian, jotta jää riittävästi aikaa konkreettisille muutoksille mm. tietojärjestelmiin, sekä tukipalvelu-organisaatioiden perustamiselle.

Ateria- ja siivouspalvelut (ATPU) eivät sisälly maakuntalakiluonnokseen, mutta on tärkeä palvelukokonaisuus Kainuun kuntien ja maakunnan välisessä yhteistoiminnassa. ATPU-kokonaisuutta valmistellaan maakuntalakiluonnokseen sisältyvien tukipalveluiden yhtiöittämissuunnitelmien yhteydessä.

TYÖRYHMÄ 2:

Toimenpide-esitykset väliaikaishallinnolle (sosiaali- ja terveystoimi, pelastustoimi ja varautuminen)

1. Järjestämis- ja tuottamisvastuuseen sisältyvän osaamisen kehittäminen ja hankkiminen
2. Koulupsykologisen palvelun järjestämisvastuusta sopiminen kuntien kanssa
3. Varautuminen korkeakouluopiskelijoiden (amk) opiskeluterveydenhuollon järjestämisen mahdollisiin muutoksiin
4. Kuntouttavan työtoiminnan järjestämisen muutokset (Kuhmo)
5. Järjestöjen ja yleishyödyllisten yhteisöjen avustuspoliitiikan ja tukemisen muotojen konkretisointi maakunnassa (yhteiskehittäminen kuntien kanssa)
6. Sopimusten siirto ja sopimushallinta sote- ja maakuntauudistuksessa (ml. Puolangan sote-palvelut/Attendo)
7. Kuntien, maakunnan sekä muiden toimijoiden oleellisten rajapintojen tunnistaminen ja kehittäminen
 - a. hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, ehkäisevän työn ja toiminnan kehittäminen, työnjako ja asiantuntijatuki (ml. alueellinen hyvinvointikertomus)
 - b. laaja-alainen yhteistyö väestö- ja asiakasryhmien palveluissa mm. lapset, nuoret ja lapsiperheet, työttömät ja pitkäaikaistyöttömät (työllisyys), maahanmuuttajat (pakolaiset ja turvapaikanhakijat) sekä vähemmistöryhmät (mm. romanit), palveluasumista tarvitsevat erityisryhmät (vanhukset, vammaiset henkilöt, päihteiden käyttäjät, mielenterveyskuntoutujat, asunnottomat) sekä alueen asiointiliikenne ja henkilökuljetukset.
 - c. osallisuus ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen (alueelliset nuorisovaltuustot, vammais- ja vanhusneuvostot) – demokratian edistäminen
 - d. soteen kytkeytyvien palveluiden varmistaminen (yksittäisiä erillispalveluja)
8. Tehtävien organisointiin, johtamiseen ja toiminnan suunnitteluun panostaminen (yhtiöittäminen, valinnanvapaus, kilpailuneutraliteetti vs. kuntalaisten perusoikeuksien turvaaminen)

Lakisääteiset:

- * Sopimusasiat maksajaviraston kanssa.
- * Valtakunnallisten tietokonesovellusten käyttö kaikilla toimialoilla.
- * Työttömyysturvan asiantuntijalausuntojen antaminen säilytettävä Kainuun maakunnassa (olosuhdetuntemus esim. työnantajien suhteen).
- * kasvupalveluissa maakunnalla vastuu asiakkaan ohjaamisesta oikeaan palveluun, prosessista ja palvelun laadusta ja palveluiden yhteensovittamisesta.
- * Maataloustukihallinnon, lomituksen, eläinlääkäripalvelujen ja ympäristöterveydenhuollon sekä kasvupalveluiden työnhakija-asiakkaiden palveluiden turvaaminen paikallisesti. (Lähipalvelut).

Yhteistyön tarve:

- *Eures- ja työlupa-asiat keskitetysti
- * Talous- ja uimavesiasiat jatkossa valmisteltavaksi samassa työryhmässä kuin muu ympäristöterveydenhuollon palvelut valmistellaan.
- * Maataloustukien hallinnoinnin osalta tulee yhteen sovittaa nykyisten ELY-keskusten ja kuntien yhteistoiminta-alueiden tehtävät. Pieniä yhteensovitustarpeita on myös ympäristöterveydenhuollon kanssa. Pieniä joihinkin ELY-keskuksiin nyt keskitettyjä tukien myöntötehtäviä saattaa purkautua maakunnan hoidettavaksi. Valvonnat ko. tukien osalta on hoidettu nytkin paikallisista ELY-keskuksista.
- * Rahoitustehtävien osalta on jatkettava yhteistyötä maaseuturahaston ja Rakennerahasto-tehtävien kanssa.
- * Maaseuturahaston rakennushankkeissa tarvittavat rakennusasiantuntijapalvelut (n. 0,2 htv) saadaan nyt korvauksetta POP-ELYstä. Jatkossa tulee varautua ko. tehtävän hoitamiseen. MMM:n hallinnonalalla on erityissäädöksiä rakentamishankkeita koskien.
- * Aluehallintovirastosta siirtyvät tehtävät (alkoholihallinto ja ympäristöterveydenhuolto) on hoidettu Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun osalta yhdestä toimipisteestä, mikä on mahdollistanut erityisosaamisen ja toiminnan kehittämisen. Osa näihin tehtäviin liittyvistä prosesseista on sellaisia, jotka on tarkoituksenmukaista hoitaa jatkossakin yhteistyössä muiden maakuntien kanssa. Luontevaa on yhteistyön jatkaminen Pohjois-Pohjanmaan maakunnan kanssa. Näin saadaan turvattua tehtävien riittävä resursointi ja osaaminen. Yhteistyötä edellyttävistä tehtävistä tulee käydä riittävän ajoissa keskustelut muiden maakuntien kanssa, jotta tarvittavat sopimukset voidaan valmistella ajoissa ja ottaa käyttöön 1.1.2019.
- *Huolehdittava monialaisen yhteispalvelun (TYP) ja kotouttamisen jatkuvuudesta yhdessä Sote:n kanssa.

Markkinoille siirtyvät

- * Hallittu vaiheittainen siirtäminen markkinoille; huomioidaan henkilöstön jaksaminen ja uusiutumiskyky. Muutuskoulutuksen tarve on erityisesti tässä.
- *Kainuun pienten kuntien työmarkkinoilla on otettava huomioon yritysten ja yksilöiden tarpeet räätälöitynä, massakoulutukset eivät tuota työmarkkinoille riittäviä valmiuksia. Tähän pitää satsata resurssia jatkossa, vaikka niukkuutta on todennäköisesti tarjolla (kasvupalvelukoulutus).

Muuta: * Työryhmä kolmosen jakoa suositellaan useammaksi työryhmäksi. Esim. jatkovalmistelussa oma työryhmä kasvupalveluihin ja viranomaistehtäviin.

- * digitalisaation valtakunnallinen ja paikallinen onnistuminen on tulevan toiminnan kannalta ensiarvoisen tärkeää

Työryhmä 4: Johtopäätökset ja esitykset jatkovalmisteluksi ja toimenpiteiksi väliaikaishallintovaiheelle

Kainuun maakunnalle siirtyvät tehtävät ovat pääosin lakisääteisiä ja niihin sisältyy julkisen vallan käyttöä. Tehtävät siirtyvät lainsäädäntömuutoksilla vanhoista organisaatioista Kainuun maakunnan tehtäviksi. Maakunta voi sopia yhteistyöstä muiden maakuntien kanssa.

Työryhmä on arvioinut, että palveluprosesseilla, jotka on kuvattu loppuraportissa ja palveluprosessikuvauksina, saadaan tuotettua asiakkaalle haluttu palvelu. Hyötynä nähdään se, että prosessit tukevat toisiaan, jolloin työntekijät voivat olla osallisena useassa prosessissa. Uuden maakuntakonsernin myötä yhteistyön tekeminen mahdollistuu myös muiden kuin työryhmän 4 palvelukokonaisuuksien kanssa.

Työryhmä teki Kainuun kunnille kyselyn yhteisen maakunnallisen rakennusvalvonnan ja ympäristötoimen järjestämisestä talvella 2017. Kuntien toimittamien vastausten perusteella työryhmä päätyi siihen, että asian jatkovalmistelulle ei ole tässä vaiheessa edellytyksiä. Asian eteenpäin vieminen ja jatkotyöstäminen on mahdollista myöhemmin, mikäli kunnilta löytyy siihen yhteinen tahto.

Yhteistyötä vesistö-, kalatalous- ja liikennetehtävissä on tehty alueiden välillä. Osa prosesseista on sellaisia, jotka on tarkoituksenmukaista hoitaa jatkossakin yhteistyössä muiden maakuntien kanssa. Maakuntien tehtäväkokonaisuuksiin liittyvien erilaisten tehtävien yhteistyöratkaisut ovat jatkossa maakuntien keskinäisen sopimuksen piirissä. Muun muassa liikennejärjestelmäsuunnittelussa on yhteistyötä tarpeellista ja välttämätöntä tehdä eri maakuntien kanssa, koska esimerkiksi valtakunnallisesti merkittävät liikenneväylät sijaitsevat useiden maakuntien alueilla. Näin saadaan turvattua tehtävien riittävä resursointi ja osaaminen. Työryhmä esittää, että yhteistyötä edellyttävistä tehtävistä käydään neuvottelut riittävän ajoissa muiden maakuntien kanssa, jotta tarvittavat sopimukset voidaan valmistella ajoissa ja ottaa käyttöön 1.1.2019.

Vesistöihin liittyvät tehtäviä on tarkasteltava vesistöaluekerrannaisina, mistä johtuen maakuntien välinen yhteistyö on välttämätöntä. Vesistöihin liittyvissä tehtävissä osaaminen ja henkilöresurssit jakautuvat valtion lupa- ja valvontavirasto LUOVAn ja maakunnan kesken. Edellä mainituista syistä työryhmä esittää, että yhteistyön tarve ja muodot on tarkasteltava erityisesti Pohjois-Suomen maakuntien kanssa. Mahdollisia yhteistyömuotoja ovat asiantuntijayhteistyö, yhteiset virat tai yhteinen toimielin.

Työryhmä ei ota tässä vaiheessa tarkempaa kantaa liikennepalvelujen järjestämisestä Kainuun maakunnan alueella maantielain ollessa keskeneräinen. Työryhmän esitys liikenneasioiden hoitamisesta osittain Kainuun maakunnan toimesta ja osittain muiden maakuntien kanssa tarkentuu, kun maantielaki tulee voimaan.

Työryhmä ei ota tässä vaiheessa tarkempaa kantaa myöskään joukkoliikennepalvelujen järjestämisestä Kainuun maakunnan alueella liikennepalvelulain ollessa keskeneräinen. Työryhmän esitys joukkoliikennepalvelujen hoitamisesta Kainuun maakunnan toimesta yhteistyössä muiden maakuntien ja kuntien kesken tarkentuu, kun liikennepalvelulaki tulee voimaan. Yhteistyömahdollisuus maakunnan, sote-toimialan, kuntien ja KELAn järjestämien kuljetusten osalta tulee selvittää.

Työryhmä esittää kalatalouden tehtäväkokonaisuuteen Pohjoisten maakuntien (Kainuu, Lappi, Pohjois-Pohjanmaa) nykyisen resurssin 9,5 htv lisäämistä 12 htv:een, josta Kainuun maakunnan osuus olisi kolme henkilötyövuotta nykyisen kahden htv:n sijaan.

Työryhmän näkemyksen mukaan talous- ja uimavesivalvonta tulisi hoitaa samassa tehtäväkokonaisuudessa muun ympäristöterveydenhuollon kanssa.

Työryhmä näkee esitetyt prosessit sellaisina, joissa tarvitaan erilaisia jo olemassa olevia tietojärjestelmiä jatkossakin. On varmistettava, että tietojärjestelmät toimivat keskeytyksittä myös muutostilanteessa 1.1.2019.

Väliaikaishallintovaiheessa on pyrittävä vaikuttamaan siihen, että maakunnat pystyvät jatkossa käyttämään Valtion lupa- ja valvontaviranomaisen kanssa yhteisiä asiakaspalvelukanavia (Y-aspa, Liikenteen palvelukeskus).

Palvelukokonaisuuksien jatkuminen on turvattava katkeamatta muutostilanteessa (mm. tienpito).

Henkilöstön asema ja paikallinen asiantuntemus sekä osaaminen on turvattava muutostilanteessa (mm. muutokoulutus).

TYÖRYHMÄ 5: TYÖN TULOKSENA MAAKUNTASTRATEGIAN LAADINNAN TYÖOHJELMA, NOSTOT JA ESITYKSET VÄLIAIKAISVALMISTELUVAIHEELLE

Työryhmän työn lopputuloksena oli maakuntastrategian laadinnan työohjelma. Laadittu työohjelman luonnos on tämän asiakirjan liitteenä. Työryhmätyöskentelyn ja työohjelman laadinnassa esiin nousseet asiat ja esitykset eteenpäin maakuntahallinnon väliaikaiselle valmisteluvaiheelle (VATE) ovat seuraavat:

- Maakuntastrategian laadinnan työohjelma on lakiehdotuksiin perustuva hahmotus/raamitus, alustava luonnos, joka kaipaa jatkovalmistelua. Jatkovalmistelu ja varsinaisen maakuntastrategian valmistelun tehtävät siirtyvät (alkuperäisen suunnitelman mukaan 1.7.2017) 1.10.2017 aloittavalle väliaikaishallinnolle sen nimeämälle, apuna toimivalle, valmisteluryhmälle.
- Maakuntastrategiaprosessin läpiviennin valmistelu ja toteutus vaatii 1-2 htv:n työpanoksen. VATE:en tai jo perustettavaan maakuntaan tulee palkata valmisteluhenkilö tai -henkilöt, strategiavalmistelijat (1-2 htv + muut kustannukset, karkea arvio yhteensä 140 000 euroa) vastaamaan prosessin valmisteluista yhdessä muun väliaikaishallinnon kanssa.
- Valmistelutyöhön kuuluu olennaisesti huomioida edelleen eri sidosryhmien, erityisesti kuntien ja maakunnan väliset raja-/ja yhdyspinnat sekä uuden maakunnan käynnistämisen valmistelu.
- Maakuntastrategian laadinnan valmisteluissa tulee huomioida, hyödyntää ja yhteensovittaa vuoden 2017 aikana laadittuun maakuntaohjelmaan koottu maakunnan yhteinen näkemys ja tahdonilmaus maakunnan aluekehittämisestä sekä jo siellä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen vaadittavat resurssit.
- Meneillään oleva maakuntaohjelmatyö ja nopealla aikataululla aloitettava maakuntastrategian laadinnan valmistelutyö palvelee ministeriöiden kanssa maakunnan aluekehityksen tilannekuvan muodostamista. Maakunnallinen ennakointi ja seurantaryhmä tuottaa taustatietoa tilannekuvan muodostamiseksi. Tilannekuva on pohjana maakunnan ja eri ministeriöiden kanssa käytävien aluekehittämistä koskeville keskusteluille vuoden 2017 lopussa. Keskustelut eri ministeriöiden kanssa pohjustavat edelleen valtion ja maakunnan välisiä taloutta koskevia julkisen neuvotteluja (JTS), joista ensimmäiset on tarkoitus käydä alkuvuodesta 2018. Maakuntastrategiatyössä huomioitava myös muut maakunnan järjestämisvastuulle kuuluvat tehtävät. Maakuntastrategia sisältää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian sekä palvelulupauksen.
- Ennakoinnin ja seurannan merkitys kasvaa uuden maakunnan toiminnassa ja sen suunnittelussa. Tämä vuoksi maakuntaan tulevien organisaatioiden ennakointi ja seurantaprosessien yhteensovitus on hyvä tehdä mahdollisimman varhain, jo VATE -vaiheessa (palvelisi pian aloitettavaa talouden ja toiminnan simulointityötä).
- Maakuntastrategiasta päättää uusi 2018 valittava maakuntavaltuusto aloittaessaan toimintansa 1.3.2018. Valtuuston nimeämä maakuntahallitus vastaa strategiaprosessin toteutuksesta. Strategian laadinta vaatii kaikkien maakuntaan tulevien organisaatioiden, luottamushenkilöiden sekä kuntien vahvan osallistumisen ja työpanoksen. Laaja alueen eri toimijoiden ja kansalaisten osallisuus tulee varmistaa maakuntastrategiaa laadittaessa ja jo sen valmisteluvaiheessa.
- Maakuntastrategian laadintaprosessi tulee aikatauluttaa siten, että maakuntastrategia on valmis hyväksyttäväksi loppukeväästä/kesällä 2018 eli hyvissä ajoin toimintansa aloittavan maakunnan talousarvion laadintaa ja hyväksymistä varten.
- Tulevassa maakuntaorganisaatiossa (luonnosvaiheessa) Kehittäminen ja suunnitteluosaston (KS) alle kuuluvia (maakuntastrategiatasolla päätettäviä) prosesseja ovat ainakin maakuntastrategia, maakuntaohjelma, maakuntakaava, ennakointi ja lausunnot, maakunnallinen HYTE, sotien palvelustrategia, palvelulupaus, aluekehittämisen (tilannekuvan valmistelu) keskusteluprosessit, talouden ja toiminnan simuloinnit, JST-neuvotteluprosessi (valtion ja maakunnan talous- ja ohjausprosessi).
- Maakunnallisen strategiatyön ja maakuntastrategiaan sisältyvät keskeisimmät prosessien sijoittuminen maakuntaorganisaatiossa tulee määritellä tarkemmin. Rajapinta/yhdyspinta kysymyksien ja rajanvedossa toimintojen sijoittumisen suhteen tulee tehdä prosessien läpikäymistä jo VATE -vaiheessa. Prosessien mallintaminen auttaa myös (eri organisaatioiden saman tehtäväpiiriin kuuluvien ja yhdistettävien) prosessien yhteensovittamista.
- VATE-vaiheessakin on pidettävä kirkkaana mielessä maakuntauudistuksen perimmäinen tarkoitus, keitä varten maakuntauudistusta tehdään ja että palvelut maakunnan asukkaille tulee toimia jatkossakin, kaikesta myllerryksestä huolimatta, katkotta!

VIESTINTÄRYHMÄ

Tehtävät:

- toteuttaa muutosviestintää käytännössä valmisteluryhmän tukena
- kartoittaa nykytilanne ja valmistella viestinnän tehtävät ja organisointi uudessa maakunnassa

Nykytila:

- budjetit osana hallintoja
- htv-ka 2013–2016 n. 7 htv + n. 1 htv kansainvälistä viestintää
 - ✓ sisältää markkinointiviestinnän erillisprojektit Kainuu Helsingissä ja Suomi 100 Kainuussa
 - ✓ sisältää siviilipalvelusmiesten ja harjoittelijoiden merkittävän työpanoksen

Esitys: Viestintä2019 = viestintä ja markkinointiviestintä + kansalaisten osallisuuden tuki

- konserniviestintä palvelee virastoa ja liikelaitosta
- palvelukokonaisuus suoraan ylimmän johdon alaisuudessa (yhtenäinen linja koko konsernissa, tehokas resurssien käyttö)
- toimintoja voidaan tehostaa päällekkäisyyksien purkautuessa (monta verkkosivustoa > yksi verkkosivusto, kaksi intraa > yksi intra jne.)
- resurssien käytön tehostuminen mahdollistaa voimavarojen siirtämisen nyt liian vähälle huomiolle jääneisiin palveluihin (sisäinen viestintä, kansalaisten osallisuuden tuki, strategiaviestintä)
- konserniviestintä (esitys 4,5 htv) jakautuu asiakaslähtöisiin tehtäväkokonaisuuksiin:
 - ✓ verkkoviestintä (sis. mm. julkaisujärjestelmien pääkäyttäjyyden, ylläpidon ja kehittämisen)
 - ✓ sisäinen viestintä
 - ✓ ulkoinen viestintä (sis. mm. päivittäisviestinnän, somen ja kansalaisten osallisuuden tuen)
 - ✓ markkinointiviestintä
 - ✓ strateginen viestintä (sis. mm. päätös- ja strategiaviestinnän, brändityön, kriisiviestinnän, hankinnat, viestinnän suunnittelun ja kehittämisen)

Kysymyksiä jatkovalmisteluun:

- Miten Kainuun Sote-keskus Oy:n viestintä ja markkinointi hoidetaan?
- Mikä on maakunnan tehtävä maakunnan markkinoinnissa (laki puhuu identiteetin vaalimisesta)?
- Kuntien ja maakunnan yhteistyöhön liittyvät kysymykset:
 - ✓ Miten tällä hetkellä Hankintarenkaan kanssa toteutettavat viestinnän hankinnat hoidetaan?
 - ✓ Miten toimitaan esim. kuntien kanssa yhteisen intra-alustan suhteen?
 - ✓ Tuottaako maakunta kunnille yhteisiä palveluja (Kainuun tapahtumakalenteri jne.)?
- Valtion ja maakunnan yhteistyöhön liittyvät kysymykset:
 - ✓ Missä määrin tulee valtakunnallisia ohjeistuksia/suosituksia/velvoitteita kaikille maakunnille yhteisistä julkaisujärjestelmistä (esim. intra), verkkopalvelunäkymistä ja digitaalisten palvelujen toteutuksesta?

Muutosfoorumi osana sote- ja maakuntaudistuksen valmistelua Kainuussa

Muutosfoorumin tavoitteena oli varmistaa Kainuun sote- ja maakuntaudistuksen toimijoiden välinen osallistuva suunnittelu ja vuorovaikutus sekä kansalaisten, yhdistysten ja yritysten sekä muiden sidosryhmien vaikuttamisen keskustelu- ja työskentelyareena. Muutosfoorumi koostui sähköisestä otakantaa.fi -palvelusta ja kunnissa järjestetyissä muutosinfotilaisuuksista, jotka toteutuivat kaikissa Kainuun kunnissa ajalla 22.3.-18.5.2017. Tilaisuudet on toteutettu yhteistyössä Kainuun Liiton, Kainuun soten, Kainuun pelastuslaitoksen, Kainuun ELY -keskuksen, Kainuun TE -toimiston sekä Kainuun kuntien ja muiden alueellisten toimijoiden kanssa esivalmistelun aikana kokeiluluonteisesti ja myöhemmin vakiintuneena. Kuntainfoihin osallistui yhteensä 360 kuntalaista eli keskimäärin 45 henk./kunta ja valmistelussa mukana olevia viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä sekä järjestöjä ja yhdistyksiä.

Tilaisuuksissa oli mukana ydinorganisaatioiden johdon edustus, kunnan/kaupungin johtoa ja luottamushenkilöitä. Asiantuntijoina olivat muutosjohtaja, sote- ja maakuntaudistuksen ydinorganisaatioiden johdon edustus Kainuun liitosta sotesta, pelastuslaitoksesta sekä ELY -keskuksesta ja TE -toimistosta sekä kärkihankkeiden muutosagentit. Asiantuntijoiden esitykset videoitiin <https://www.kainuunliitto.fi/muutosinfot-kunnissa>. Työpajoissa työstettiin toimialakohtaisten työryhmien teemoja, kuten yhteiset palvelut (henkilöstö, talous ja ICT), Sote, pelastustoimi ja varautuminen, Työvoima, yritys- ja maaseutupalvelut, Maankäyttö, luonnonvarat, liikenne ja ympäristö sekä Strategia ja aluekehitys. Työpajojen anti on koottu hyödynnettäväksi osaksi valmistelua. Otakantaa.fi -palveluun valmistelutyöryhmät ovat tuottaneet kysymyksiä, jotka liittyivät valmistelussa olevaan maakuntastrategiaan, valinnanvapauteen, ikäihmisten asumiseen ja turvallisuuteen, kulttuuriin, työllisyyteen, rakennusvalvontaan ja elintarvikevalvontaan.

Muutosfoorumin palaute on ollut positiivista ja rakentavaa. Tilaisuudet on koettu tarpeellisiksi ja ajankoh- taista tietoa lisääviksi. Sähköinen osallistuminen ei ollut vielä kovin aktiivista esivalmistelun aikana, mutta mahdollisuuden osallistua se antoi osalle kuntalaisia. Luottamus muutoksen alueellisia valmistelijoita koh- taan lisääntyi kuultujen esitysten ja keskustelujen myötä. Ydinorganisaatioiden johdon ja kuntajohdon yh- teisesiintymistä pidettiin hyvänä. Lainsäädännön keskeneräisyys toi epävarmuutta muutoksen vaikutuksista palveluihin ja kuntalaisiin. Soten valinnanvapaus ja sen aikataulu askarruttavat kuntalaisia, pohdittiin toteu- tuuko valinnanvapaus pienillä paikkakunnilla? Vaikka vastaajat luottivat siihen, että Kainuussa muutokset ovat hallittuja, muutos myös huolestuttaa kuntalaisia ”nyt kun asiat ovat aika hyvin”. Vastaavia kuntalaista- paamisia halutaan myös jatkossa järjestettävän. Esitettiin säännöllistä vuoropuhelua ja tapaamisia erilaisille kohderyhmille ja johonkin teemaan liittyvinä. Isot asiat ja käytetyt ”termit” vaativat selkiyttämistä. Järjestö- jen ja yksityishenkilöiden tekemää vapaaehtoistyötä tulisi maakunnassa koordinoita ja kehittää.

Kehittämisehdotukset kuntalaisten ja sidosryhmien osallisuuden edistämisen: 1) sähköinen osallistuminen osana viestintää, 2) teemakohtaiset tapaamiset eri asiakokonaisuuksista päätöksen valmisteluvaiheessa, 3) kansalaisraadit; vaikutusten ennakkoarviointi päätösten vaikutuksista kohderyhmään, 4) kohderyhmäkohtai- set tapaamiset: nuorten vaikuttajaryhmä, vanhusneuvosto, nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto, 5) vaikut- tamiskahvila järjestöjen ja yhdistysten kanssa. Näitä hyödynnetään valmisteltavassa osallisuussuunnitelmas- sa, 6) osallisuusohjelma tehdään vuoden 2017 aikana, 7) sitoudutaan Kuntaliiton AKE -pilottiin v. 2017-2018 aikana. Kainuu on päässyt pilottimaakunnaksi Suomen Kuntaliiton Asukkaat sote- ja maakuntaudistuksen keskiöön (AKE) projektiin - 2017-2018, joka on osa kuntien muutostukea ja sisältyy Sote- ja maakuntaudis- tuksen tiekarttaan Demokratia ja osallisuus -kokonaisuuteen. Projekti tarjoaa tietoa ja työkaluja maakunnan asukkaiden osallistumiseen, vaikuttamiseen ja palvelujen suunnittelun käyttäjälähtöisyyden kysymyksissä ja tukee eri vaikuttamiselinten ja maakunnallisen osallisuussuunnitelman/ohjelman valmistelua.